

med Hensyn til Lærervirksomhed. Derpaa har den højtærede Minister i Grunden ikke svaret et eneste Ord, derom ikke givet et bestemt Tilsagn. Ministeren svarede kun, at det var hans Overbevisning, at dette Spørgsmaal ikke mere vilde komme frem. Nu var § 17 forandret saaledes, at der kun kunde indstilles virkelig kvalificerede Folk, og Kommunerne vilde ikke indstille to mislige Personer ved Siden af en, som havde de nødvendige Kvalifikationer i moralsk og andre Henseender. Ministeren vilde dog ikke afgive nogen bestemt Erklæring i Sagen. Ligesom Ministeren tror jeg heller ikke, at det vil ske, men jeg har dog villet paapege dette som noget, der vilde kunne lade sig opføre. Jeg tror heller ikke, at Kommunerne ville indstille to mislige Personer for at faa en tredje frem, min Frygt har mere Hensyn til Kaldelsesmyndighederne. Den højtærede Minister sagde, at der kunde være særlige Forhold i en Kreds, der her kunde komme i Betragtning, og som ogsaa særlig burde komme i Betragtning. Det kan være Hensyn af forskellig Art, baade moralske og andre, som der kan blive lagt megen Vægt paa. Det kan f. Eks. være, at det er en dygtig Lærer, der er Tale om, men han underviser blot ikke i den Form, som ønskes af Præsten i det Sogn, han ansøger om at komme til. Det kan være Grund nok for Præsten til at bede sig fritagen for den Mand, og paa samme Maade, hvis han er saa uheldig at være i politisk Opposition enten til Præsten eller til en anden af de kaldsberettigede. Dette vil ogsaa kunne drages ind under de moralske Hensyn, der kunde komme i Betragtning. Man maa jo nemlig ikke gaa imod sine overordnede. Det kan dernæst være, at Præsten er Indremissionær, og at de tre indstillede ere Grundtvigianere. I saa Tilfælde vilde Præsten nok finde, at det ogsaa var en uheldig Omstændighed, som kunde komme i Betragtning, og det samme vilde gælde, hvis Forholdet var omvendt, hvis Præsten var Grundtvigianer og de indstillede Indremissionærer. Jeg tør ikke en Gang tro, at Indstillingen altid vil blive fulgt, naar en af de indstillede er skikket og værdig, selv om man ogsaa havde et bestemt Ord fra Ministeren om, at Indstillingen saa skulde følges. Man vilde altid kunne faa noget at indvende ogsaa imod ham. Det maa man ikke lade staa hen i det blaa. Derfor vil jeg afgjort være imod denne Kaldeseparagraf, som jeg ønsker maa blive udstemt af Loven, da den ikke paa nogen Maade behøves. — Jeg kommer dernæst

til Spørgsmaalet om de jydsk Skoler, som jeg allerede har berørt, og som ogsaa det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) var noget nærmere inde paa. Han var noget angst for, at der ikke vilde blive taget det fornødne Hensyn til den Undervisningsmetode, der for Tiden følges i de vestjydske Skoler. Den højtærede Ministers Udtalelser vare jo ret betryggende. Han kendte Forholdene og var særlig interesseret i, at disse Forhold ikke forrykkedes, det kunde det ærede Medlem stole paa. Ja, men det kan man jo kun saa længe denne højtærede Minister sidder paa Ministerbænken. Jeg er ikke i Tvivl om, at man kan stole paa Ministerens Ord i den Henseende, men kommer der en anden Minister, ved man ikke, hvordan det gaar, og der kan jo temmelig hurtigt komme en anden Minister. Tør den højtærede Minister love, at ogsaa hans Efterfølger vil se paa Forholdene med samme Øjne? Jeg synes, man her bør have lidt større Sikkerhed — en Sikkerhed i selve Lovens Paragraf — end den, der ligger i det blotte Ord.

Jeg skal endnu kun sige, at jeg forstaar mig ikke længere paa Demokratiet. Da vi fik Loven af 1855, var det J. A. Hansen og Balthasar Christensen, der ledede det demokratiske Venstre her i Landet, og det blev da anset som en god demokratisk Løsning af dette Spørgsmaal, at vi fik Udskrivningsretten sat til 13 Aar for de flittige og begavede Børn. Nu efter nogle og fyrretyve Aars Forløb, da man vistnok er kommen over Misbrugene og kun har tilbage de Tilfælde, hvor det kan være nødvendigt og ønskeligt at have en saadan Bestemmelse, synes jeg, vi maatte kunne beholde den. Jeg ved ikke, hvorfra Ønsket om en Forandring her er kommen. Skolepengene ere nærmere omtalte af et Par ærede Medlemmer, men det, vi have faaet frem her, er noget ganske andet end det, som det tidligere Medlem for Kolding (Berg) gjorde sig til Talsmand for. Jeg erkender ikke noget demokratisk deri. Hermed skal jeg slutte, idet jeg navnlig vil erindre det kommende Udvalg om at søge Oplysninger om det Spørgsmaal, jeg berørte. Jeg tror ikke, det vil forsinke Sagen.

Berntsen: Da jeg jo de foregaaende Aar har haft rig Lejlighed til at deltage i Diskussionen om den foreliggende Sag, er der ikke nogen stor Anledning for mig til at komme dybere ind paa den, men de Udtalelser, der ere faldne under Forhandlingerne i disse Dage, give mig dog Anledning til at fremsætte et Par Bemærkninger.